

være Uret baade imod hende og imod Fattiggaardens andre Medlemmer at lade hende forblive der. Man maa nemlig ikke glemme, at Fattiggaardene allerede ere tilstrækkelig opfyldte med ganske forskjellige Slags Folk; der findes gamle, stikkelige Folk, der findes Vagabonder og navnlig vrimler der af Børn, men naar der tillige findes Afvundige der, bliver det en høist forunderlig Blanding. Det forekommer mig, at det er en ligefrem Pligt for Samfundet at gjøre noget Kraftigt for at fjerne en saadan Tilstand og for at skaffe Plads til Anbringelsen af saadanne ulykkelige Personer, hvad enten de umiddelbart kunne komme ind paa en saadan Anstalt eller ad en Omvei efter først at være komne ind paa en af de andre Anstalter, for dersfra, som det hedder, at blive evakuerede til Viborg. Jeg maa derfor meget anbefale, at denne Sag bliver fremmet af al Kraft, og at man ikke blander altfor Meget ind i den. Hvad færkelig angaar Bioter, tillod jeg mig under Fattiglovens 1ste Behandling at anbefale Udoalget at tage sig af dem, men jeg har ikke tænkt mig, at det skulde være hensigtsmæssigt at anbringe dem i store Anstalter og allermindst i Anstalter som Viborg Lughus. Jeg tror, at private Kræfter her maa kunne komme til Anvendelse, dog ganske vist med Bidrag fra Statens Side. — Om der allerede for denne Anstalts Vedkommende skulde kunne tilveiebringes et Fællesskab med Kjøbenhavns Kommune, saaledes at dette Forhold her ligefrem blev en Stats Sag, skal jeg ikke for Dieblirket sige Noget om; man maatte dog vel i alt Fald først indhente Kommunens Erklæring om, hvorvidt den ønskede noget Saadant. Til det ærede Medlem, der syntes at være meget ivrig for at faae et saadant Fællesskab tilveiebragt, vil jeg imidlertid bemærke, at jeg dog tror, det vil være et Spørgsmaal, om Landet, — det vil sige Kjøbstæderne og Landet udenfor Kjøbenhavn — vilde være tjent dermed, thi der er ingen Tvivl om, at Kjøbenhavn har et meget stort Antal Sindsfyge i Forhold til sin Folkemængde.

Berg: Det fremgaar af Anmærkningerne til dette Lovforslag, at Sagen tidligere har været forhandlet mellem den høitærede Minister og Finansudvalget. Der har ved den foreløbige Behandling af denne Sag rejst sig forskjellige Anskuelser om, hvorvidt de Foranstaltninger, der søges truffene ved Lovforslaget, maatte anses for at være heldige i og for sig. De fremstilles i Anmærkningerne som særdeles heldige i økonomisk Henseende, og derimod tør jeg ikke gjøre nogen afgjørende Indvendning. Jeg er imidlertid tilbøjelig til at tro, at hvis man vilde mene, at en lignende Bestyrelse skulde ansættes paa denne Anstalt, et lignende lægefyndigt Lilsyn, som der er udtalt her under Forhandlingerne, som paa de øvrige Anstalter, da vil særegne Bestyrelser, der bør oprettes, kræve forholdsvis flere Udgifter, end Udgifterne

vilde forges med, hvis man udvide de bestaaende Sindsfygeanstalter, saa at den aarlige Udgift, der vilde fremkomme, vilde i Forhold til Renten af den Kapital, der ellers vilde være nødvendig, meget svække den økonomiske Binding ved denne Ordning. Jeg skal imidlertid ikke komme dybt ind paa dette Spørgsmaal; derimod kan jeg ikke lade mig overbevise om, at de Indvendinger, der ved den tidligere foreløbige Behandling af Sagen fra anden Side ere komne mod Forslaget, ere afkrævede, og det er Indvendingerne rettede paa overhovedet at kunne faae fastsat dette Skjøn om et Individets Uhelbredelighed paa en human og mod Individet retfærdig Maade. Hvis det ikke kan ske, saa træder man for nær den humane Opfattelse af Behandlingen af de Sindsfyge, hvorfra samtlige disse Foranstaltninger ere udgaaede. At sende en Sindsfyg fra Hjemmet lige til denne Anstalt for Uhelbredelige, er ikke Tanken; det er ikke Tanken, efter hvad jeg skjønner af dette Lovforslags Anmærkninger og heller ikke efter den tidligere Behandling af denne Sag, men at de derimod skulle sendes til de nuværende Anstalter, som omfatte Helbredelige og Uhelbredelige. Det Skjøn, der saa skal afgives, om den Vedkommende er helbredelig eller uhelbredelig, bliver altsaa at afgive af Lægetilsynet. Nu har det i længere Tid forekommet mig noget besynderligt, at vi have kunnet finde os i at udrufte disse Sindsfygeanstalter med saa lidt Lægetilsyn, som vi hidtil have gjort, nemlig en Overlage, en Reserverelage og først i de senere Aar en Lægekandidat. Er man nu overbevist om, at det er menneskelig muligt for den, der skal bestemme Skjønnet, nærmest Overlagen, at have fulgt hvert enkelt Individets Forhold fra han blev indstrevet paa Anstalten, og indtil Skjønnet skal falde, om han er helbredelig eller ei, saaledes at han er istand til at afgive sit Skjøn paa en human og for Individet retfærdig Maade? Jeg tvivler ikke om, at mange Saghyndige antage det; men jeg tror paa den anden Side, at der gives Saghyndige, der ville betvivle det, og mine Tvivl i saa Henseende fjernes ikke paa Grund af de Oplysninger, som jeg med Hensyn til dette Forhold har kunnet hente mig, og ogsaa efter en ganske jevn og naturlig Betragtning af Sagen selv. Det er ikke muligt for den enkelte Læge paa et saadant Sted i den Grad at kunne følge Individernes Forhold og have Agt paa deres Tilstand, at han kan afgive dette Skjøn. Men hvad skal Skjønnet gaa ud paa? Uhelbredelig! Der er en umaadelig Forskel paa de Individets Tilstand, som kaldes uhelbredelige. Der er saare Mange, som ere uhelbredelige Sindsfyge, men desuagtet paa mange Punkter have Følelse og halvt om halvt Begreber tilkædet med nogenlunde fornuftige Mennesker, og hvis Galskab dog paa visse Punkter kommer saaledes frem, at de maa betegnes som uhelbredelige, men som dog kunne taales i helt andet Selskab og aabenbart